

ELUTÄHTSA TEENUSE OSUTAJA NIMETAMISE RAAMISTIK

Raamistik kirjeldab elutähtsa teenuse osutajate nimetamist, loetelu moodustamist ja üle vaatamist.

Elutähtis teenus

1. Elutähtis teenus on teenus, millel on ülekaalukas mõju ühiskonna toimimisele ja mille katkemine ohustab vahetult inimeste elu või tervist või teise elutähtsa teenuse või üldhuviteenuse toimimist.¹
2. Elutähtsa teenuse toimepidevus on elutähtsa teenuse osutaja järjepideva toimimise suutlikkus ja järjepideva toimimise taastamise võime pärast elutähtsa teenuse katkestust.²
3. Finantssektori elutähtsad teenused on makseteenused ja sularaharinglus.³

Elutähtsa teenuse osutaja

4. Elutähtsa teenuse osutaja on krediidasutus, mis täidab hädaolukorra seadusega pandud ülesandeid eesmärgiga tagada elutähtsa teenuse toimepidevus.

Elutähtsa teenuse osutaja kriteeriumid

5. Elutähtsa teenuse osutajate loetelu kinnitab Eesti Pank.⁴
6. Krediidasutus lisatakse elutähtsa teenuse osutajate loetellu, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:
 - 6.1. KATKESTUSE MÕJU (maksed ja sularaha väljamaksed) – osutatava teenuse katkemine või lõpetamine mõjutab märkimisväärselt Eesti finantsturu stabiilsust ning makse- ja arveldussüsteemi järjepidevat toimimist;
 - 6.2. KLIENTIDE ARV – klientide arv moodustab märkimisväärse osa Eestis finantsteenuseid kasutavate klientide arvust;
 - 6.3. HOIUSTE MAHT – Eestis kaasatud hoiuste turuosa ületab kümnet protsenti krediidasutuste kaasatud hoiuste kogumahust.⁵
7. Krediidasutuse vastavuse hindamiseks kasutatakse järgmiseid krediidasutuse turuosa kirjeldavaid mõõdikuid ja lävesid. Makseteenuste katkestuse mõju kriteeriumi väärtuseks on kahe kasutatud mõõdiku aritmeetiline keskmine:

¹ Hädaolukorra seaduse § 2 lõige 4

² Hädaolukorra seaduse § 2 lõige 5

³ Hädaolukorra seaduse § 36 lõige 3

⁴ Krediidasutuste seaduse § 3 lõige 3

⁵ Krediidasutuste seaduse § 3 lõige 2

Kriteerium	Mõõdik	Lävi
KATKESTUSE MÕJU (maksed)	Kaardimaksete arv Eestis (Eestis väljastatud kaardid)	1%
	Riigisiseste maksete arv (v.a kaardimaksed)	
KATKESTUSE MÕJU (sularaha väljamaksed)	Sularahaautomaadist, makseterminalist või kontorist sularaha väljastamise kordade arv	1%
KLIENTIDE ARV	Maksekontot omavate klientide arv	1%
HOIUSTE MAHT	Kaasatud hoiuste turuosa	10%

8. Mõõdikute väärtustena kasutatakse eelneva kalendriaasta keskmisi turuosa näitajaid, mis arvutatakse Eesti Pangale krediidasutuste poolt esitatud ametliku statistika põhjal.

Hindamise läbiviimine

9. Otsuse krediidasutuse lisamiseks elutähtsa teenuse osutajate loetellu või sellest väljaarvamiseks teeb Eesti Panga juhatus. Otsuse aluseks on makse- ja arveldussüsteemide osakonna, finantsstabiilsuse osakonna, sularaha- ja taristuosakonna ning panga riskijuhi esitatud andmed ja seisukohad.
10. Krediidasutuste vastavust punktis 7 nimetatud kriteeriumidele hinnatakse vähemalt kord aastas (1. kvartalis) eelmise aasta andmete alusel.
11. Juhatus võib hinnata krediidasutuste vastavust punktis 7 nimetatud kriteeriumidele ka erakorraliselt pärast olulisi muutusi finantsteenuste turul (krediidasutuste ühinemine, jagunemine vms). Erakorralisel hindamisel võib juhatus aluseks võtta punktis 8 nimetatud perioodist lühema ajavahemiku statistilised andmed.

Kriteeriumide üle vaatamine

12. Elutähtsa teenuse osutajate kriteeriumid vaatab juhatus üle vähemalt kord aastas ja muudab vajadusel raamistiku punkti 7.

Rakendamine

13. Elutähtsa teenuse osutajate loetelu üle vaatamise (punkt 9) ja kriteeriumide üle vaatamise (punkt 12) valmistab ette panga riskijuht.
14. Elutähtsa teenuse osutaja nimetamise kriteeriumid ja nende muutmine tehakse avalikuks Eesti Panga kodulehel.